

Overweging 29 mei 2022

eenheid

Ruth van der Vliet

Een paar maanden geleden waren Lineke en ik bij de zusters in Oosterbeek. Wij kwamen in gesprek met zuster Lieve en wij vroegen haar wat deze zin voor haar betekende: 'zoveel zielen er zijn, zoveel wegen naar God'.

En zuster Lieve vertelde toen over een ontmoeting met een boeddhistische zuster uit Japan. Twee zusters, twee verschillende geloven. Zuster Lieve zei: we zijn twee bomen in andere grond, de één is christelijk, de ander boeddhistisch, maar de takken raken elkaar. Dat is taal van eenheid.

Best een moeilijk thema: eenheid. Waar moeten we beginnen? Hoe kunnen we een viering doen over eenheid in een wereld van gebrokenheid? Van oorlog en verdriet?

Het lijkt te groot. Misschien kunnen we kleiner beginnen, meer dichterbij.

Wanneer ervaar ik eenheid?

Laat de vraag even bezinken en kijk wat er in de stilte opborrelt. Wanneer ervaar ik eenheid?

Als we al onze antwoorden op deze vraag hier zouden laten klinken, wat zou dan de rode draad zijn? Zou het 'verbinding' zijn? Dat je eenheid ervaart als je in verbinding bent? Met jezelf? Met de natuur? Als je in verbinding bent met je geliefde, of in een onverwacht contact met een vreemde?

In het gedeelte wat we lezen uit Johannes springt ook de verbinding eruit. Het is de afscheidsrede van Jezus. Je moet je voorstellen dat ze net de paasmaaltijd gevierd hebben en dat Jezus steeds meer voorvoelt dat er iets staat te gebeuren. In dit moment ziet hij alles heel helder. Het is wat mystieke taal, maar als je je hierin mee laat nemen, dan kom je bij het geheim van Jezus. Dat hij verbonden is met het hogere, het goddelijke. En hoe alles daar eenheid is.

Jezus leeft vanuit die eenheid, het geeft zijn leven zin. En je proeft zijn hartenwens, hoe graag hij wil dat we dit zien, dat wij daar ook mee verbonden zijn, dat het heel dichtbij ligt.

Jezus is hier een middelaar tussen hemel en aarde. Hij ziet dat goddelijkheid en mensheid één kunnen zijn, het is inclusief. Er is niet meer een ik en jij of een ik en god, er is een ons.

Dat is eenheid.

En als we dat zien, dan kunnen we ook onderling één zijn.

Dan maken we even een sprong naar Stefanus. Het is dan een paar jaar na het sterven en opstaan van Jezus. Het verhaal van Stefanus is verrassend vergelijkbaar met het gedeelte uit Johannes.

Stefanus hield een bewogen toespraak aan het sanhedrin, dat is het gerechtshof. Hij verwijt de leden van het sanhedrin dat ze steeds de mensen die tussen hemel en aarde staan, dat ze die ombrengen. De middelaars, mensen die komen met woorden van leven, mensen die het goddelijke willen verbinden met de mens. Die worden verworpen en gedood.

Stefanus is hier ook een middelaar, ook hij ziet de heerlijkheid en de eenheid van het goddelijke. Het wordt hem fataal, zijn toespraak wordt een afscheidsrede. Maar de

verbinding die Stefanus ziet en voelt is zo intens, dat hij niet bang is om te sterven. Die verbinding overstijgt alles.

Misschien herken je er iets van, van die verbinding. Van die bijzondere momenten. Zoals je je soms ineens heel gelukkig kunt voelen. Of wanneer je je helemaal gekend weet. Dan voel je iets, wat te groot is voor woorden. Woorden als 'eenheid' of 'goddelijkheid' passen daar misschien wel bij.

'Mannen en vrouwen van de kerk zijn, betekent mannen en vrouwen van eenheid zijn', stelt paus Franciscus. Hoe doen we dat, die eenheid zoeken?

Het is vandaag ook wereldcommunicatie dag. Dat is een mooi handvat op weg naar eenheid: communiceren. Hoe ga ik met de ander om? Durf ik te delen wat er echt in me omgaat? Dat vind ik soms best moeilijk, om te praten over gevoelens of pijn die ik voel. Dat voelt kwetsbaar.

Communiceren: niet de discussie, maar je durven afvragen: waar raken onze takken elkaar? Het schijnt trouwens dat veel boomkruinen elkaar net niet raken. Je ziet het op de voorkant van de liturgie. Dat fenomeen heet 'crown shyness', verlegenheid van de boomtoppen. Daar zijn verschillende verklaringen voor: bomen zouden zo elkaar niet beschadigen, en zo zouden ze ook voldoende licht krijgen.

Ik vind dit een mooi voorbeeld van hoe we wel naar elkaar kunnen uitreiken en proberen een brug te bouwen, zonder de ander te domineren of te veroordelen.

Maar de ander de ander laten zijn en deze is onvoorwaardelijk geliefd op zijn plek.

Communiceren als handvat, een stap op weg naar eenheid. Naar het inzicht waar Jezus en Stefanus zo vol van waren. Het inzicht hoezeer wij verbonden zijn met elkaar en met God.